

Pracovná skupina pre prezídiá COPA a COGECA, 3. decembra 2020

Zhrnutie správy zo zasadnutia

Predsedali prezident Cogeca Ramon Armengol a prezidentka Copa Christiane Lambertová.

Príprava diskusie s výkonným podpredsedom Európskej komisie F. Timmermansom

Prezidentka Copa informovala o dôvode organizovania mimoriadneho zasadnutia prezídií. Je ním zjavná snaha Timmermansa ovplyvňovať rokovania trialógu k SPP. Je nevyhnutné mu naďalej vysvetľovať rolu poľnohospodárov a ich družstiev, ktorou je primárne výroba potravín. Nutné je apelovať na posúdenia dopadov Európskej zelenej dohody a zohľadniť aj požiadavky spotrebiteľov. Ciele stratégií Zelenej dohody nesmú ohroziť konkurencieschopnosť európskeho poľnohospodárstva, mladá generácia musí byť motivovaná. Politici musia uznať prínosy odvetvia v podobe ukladania uhlíka, bohužiaľ, mnohí nepoznajú realitu a nechávajú sa ľahko ovplyvniť aktivistami, ktorí vykresľujú skôr karikatúry poľnohospodárstva než skutočnosť. Pokiaľ nebudú zohľadnené všetky prínosy a už dosiahnutý pokrok, hrozí, že do EÚ sa bude dovážať stále viac potravín, pričom prístup Komisie k dovážaným výrobkom je nekonzistentný – dovozy z tretích krajín nemusia spĺňať rovnako prísne pravidlá ako domáca produkcia.

Prezident Copa ocenil prácu generálneho sekretára Copa a Cogeca P. Pesonena pri príprave tohto rokovania a zopakoval, že rokovanie trialógu treba urýchliť a budúcu SPP prijať čo najskôr.

Generálny sekretár Pesonen zdôraznil, že pripomienky pre Timmermansa musia byť sústredené a koordinované. Upozornil aj na zdieľanie informácií na sociálnych sieťach a požiadal, aby sa netýkali osobných útokov na Timmermansa, ale jeho politiky. Ďalej informoval, že sekretariát Copa a Cogeca začal s prácou na vlastnom posúdení dopadov cieľov Zelenej dohody.

Výmena názorov s výkonným podpredsedom Európskej komisie F. Timmermansom ohľadom Európskej zelenej dohody a reformy SPP 2020+

Po stručnom predstavení Copa a Cogeca, ktoré reprezentujú poľnohospodárov a ich družstvá najrôznejších veľkostí a odvetví sa k slovu dostal F. Timmermans, ktorý hneď na začiatok uviedol, že treba produkovať zdravé potraviny a je nevyhnutné, aby si poľnohospodári uvedomili, že všetci čelíme zmenám v súvislosti s klimatickými zmenami. SPP podľa neho v minulosti riešila závažnú sociálnu situáciu vo vidieckych oblastiach, teraz sú však nové výzvy, ktorým je nutné čeliť a reagovať na ne. Celý svet sa bude musieť preorientovať na udržateľnú výrobu, vrátane poľnohospodárov. Opäť zdôraznil, že v súčasnosti je 80% verejných prostriedkov SPP určených pre 20% príjemcov, čo je nutné riešiť, a zaistiť, aby SPP integrovala iniciatívy ako stratégia F2F a stratégia pre biodiverzitu. Uviedol, že EÚ môže ťažiť z toho, že bude lídrom tejto transformácie. K procesu interinštitucionálnych rokovaní o reforme SPP uviedol, že ide o komplikovaný proces, ale verí, že výsledkom bude kompromis, ktorý bude predstavovať skutočnú a extrémne dôležitú zmenu.

Prezidentka Copa uviedla, že poľnohospodári už teraz vďaka SPP a ekologickým opatreniam podporujú biologickú rozmanitosť a prispievajú k ochrane klímy a vyjadrila im svoje poďakovanie. Ďalej sa zmienila o chýbajúcich globálnych posúdeniach cieľov Zelenej dohody z pohľadu ekonomického, sociálneho a environmentálneho a zmienila sa aj o správe amerického ministerstva. Odmietla kritiku práce Rady ministrov poľnohospodárstva a Parlamentu, ktorí demokratickým procesom prijali svoje stanoviská a preto sa opýtala na rolu podpredsedu Komisie pri rokovaní trialógov a na jeho snahu ovplyvňovať proces.

Prezident Cogeca sa opýtal Timmermansa na jeho názor na rolu poľnohospodárskych družstiev pri zmene na udržateľné systémy a uviedol, že družstvá sú základným pilierom hospodárskej, sociálnej a environmentálnej udržateľnosti poľnohospodárov.

Timmermans odpovedal, že posúdenie dopadov bude sprevádzať každý zverejnený legislatívny návrh, ale Komisia uvíta akékoľvek analýzy a podklady od Copa a Cogeca. Ďalej argumentoval tým, že členské štáty sa zaviazali plniť Európsku zelenú dohodu, aby dosiahli klimaticky neutrálnu Európu do roku 2050, preto každý sektor musí prispieť, vrátane poľnohospodárstva. Členské štáty si podľa neho musia uvedomiť, že pokiaľ má byť naplnená Zelená dohoda, musí byť v súlade s ňou aj SPP. K vlastnému legislatívnemu procesu uviedol, že Komisia zverejnila návrh SPP 2020+ , Rada aj Parlament k nemu prijímajú stanoviská (podľa Timmermansa ide o úplne odlišný princíp ako pôvodný návrh Komisie), preto odmietol kritiku o nedemokratickom postupe Komisie, ktorá sa snaží s pôvodným návrhom stále pracovať. K otázke o role družstiev uviedol, že si uvedomuje ich dôležitosť. Čo sa týka štúdie amerického ministerstva, povedal, že nezohľadňuje nové technológie, ktoré prispievajú k udržateľnejšej výrobe a na to treba investície.

Podľa viceprezidentky Cogeca Agnieszke Maliszewskiej má SPP predstavovať nástroj stability a rozvoja poľnohospodárstva, vzhľadom na aktuálnu situáciu je potrebné, aby nástroje SPP prispeli k stabilizácii sektora. Súhlasila s dôležitosťou investíc a potrebou moderného a udržateľného poľnohospodárstva, ale v prvom rade treba zaistiť dostatočné množstvo potravín pre spoločnosť.

Viceprezident Copa Tim Cullinan (IE) sa pýtal Timmermansa na náklady plnenia cieľov Zelenej dohody pre poľnohospodárov vyčíslené v štúdiu amerického ministerstva. Upozornil na dopady brexitu a na nedostatočnú finančnú rezervu vo výške 5 mld. EUR.

Timmermans odpovedal, že nie je možné pokračovať rovnakým spôsobom ako doteraz, sami poľnohospodári si to uvedomujú, pretože dopady sami pociťujú. Novú zelenú architektúru a ekoschémy neoznačil za revolúciu, ale nástroj, ktorý má krok za krokom pomáhať poľnohospodárom k udržateľnému poľnohospodárstvu, no majú predstavovať aj finančné benefity. Americkú štúdiu nazval „veľmi slabou“ a uviedol, že je potreba „masívne investovať“ a zaviesť nové technológie. Snahou pri rokovaniach o budúcej SPP je nájsť také riešenie, ktoré pomôže poľnohospodárom zvýšiť ich ekologický prínos a finančné príjmy – zmienil sa o možnostiach využitia skleníkových plynov ako zdroja energie, uhlíkové poľnohospodárstvo, atď. Ďalej uviedol, že aktuálne je v EÚ katastrofálny stav lesov, pričom tie by v prípade správneho lesného hospodárstva a riadenia mohli zdvojnásobiť svoju kapacitu ukladania uhlíka.

Prezident LTO Sjaak van der Tak (NL) predstavil seba aj svoju organizáciu, zdôraznil dôveru a pripravenosť poľnohospodárov na inovácie. K tomu však treba dostatočný časový priestor a jasnú predstavu o dopadoch.

Prezidentka Copa na záver upozornila na nutnosť konzistentného prístupu aj pre dovážané produkty do EÚ a požiadala Timmermansa, aby zohľadňoval realitu poľnohospodárov.

Timmermans na záver uviedol, že jeho účasť je dôkazom jeho snahy o dialóg. Takisto poznamenal, že pred pandémiou osobne navštívil niekoľko fariem, takže si je vedomý dopadov klimatických zmien. Preto treba nájsť riešenie aj nevyhnutné financie.

Rôzne

Tento bod už prebehol bez účasti F. Timmermansa.

RO reprezentant upozornil, že Timmermans argumentuje novými technológiami, ktoré však zatiaľ neexistujú a budú k dispozícii v horizonte 3-5 rokov.

Prezidentka Copa upozornila, že posúdenie dopadov budú sprevádzané samostatne k jednotlivým návrhom, ale nie globálne. Timmermans vyzval na poskytnutie dát a analýz, preto požiadala organizácie, aby to využili a dáta zaistili. Odmietla aj opakované tvrdenia „80% prostriedkov pre 20% poľnohospodárov“, čo neustále zdôrazňujú neziskovky, s ktorými je Timmermans v úzkom kontakte. Tieto údaje označila za „fetiš čísla“, ktoré sa nezakladajú na pravde a na čo je nutné upozorniť. Na to treba dôkazy, preto požiadala o nahliadnutie do národných ministerských štatistík a predloženie konkrétnych dôkazov, aby mohli byť odovzdané Komisii.

Generálny sekretár poznamenal, že sa Timmermans nezaviazal k vypracovaniu celkovej analýzy dopadov Zelenej dohody. Zmienil sa síce o nutnosti investícií a inovatívnych riešení, pritom Komisia je veľmi laxná pri zavádzaní inovatívnych riešení (biokontroly škodcov, nové šľachtiteľské techniky, atď.). Čo sa týka digitalizácie, najväčšie investície sú financované z národných zdrojov, a nie z SPP. Ďalej upozornil na Timmermansovo prehlásenie o katastrofálnom stave lesov v EÚ, s čím sa nedá súhlasiť – Európa je jediný kontinent, kde sa lesná plocha zvyšuje.

Sekretariát vypracoval po rokovaní tlačové prehlásenie, ktoré je pripojené k zápisu v českom jazyku, je možné využívať ho na sociálnych sieťach.